

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานศิลปะกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ Non- Fungible Tokens
คำสำคัญ	ลิขสิทธิ์ / งานศิลปะกรรม/ งานจิตรกรรม/ งานภาพถ่าย/ สิทธิบัตร ดิจิทัล/ บล็อกเชน/ สัญญาอัจฉริยะ/ Non- Fungible Token
นักศึกษา	ณัฐนิชา ฝอยทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผศ. ดร.ช้องนาง วิพูนานุกงษ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2565

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการให้คุ้มครองงานศิลปะกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ Non- Fungible Tokens (NFTs) การนำงานศิลปะกรรมมาสร้างเป็น NFTs เป็นวิธีการในการสร้างสรรค์ การนำเสนอ การจำหน่ายและการเป็นเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ในรูปแบบใหม่โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสัญญาอัจฉริยะและบล็อกเชน NFTs ได้นำเสนอแนวคิดของการทำให้สินทรัพย์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่ซ้ำกันและไม่สามารถทดแทนกันได้เป็นโทเคนดิจิทัล (เรียกว่า “Tokenization”) ปัจจุบันงานอันมีลิขสิทธิ์จำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานศิลปะกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวถูกนำมาสร้างมาเป็น NFTs (ในฐานะที่เป็น “สินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs”) อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ยังไม่มีการกล่าวถึงงานศิลปะกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs ยิ่งไปกว่านั้นในประเทศไทยยังไม่มีคดีที่มีประเด็นแห่งคดีเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานศิลปะกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs ขึ้นสู่ศาล

งานวิจัยฉบับนี้มุ่งจะศึกษาและวิเคราะห์ปัญหากฎหมาย 4 ประเด็น ได้แก่ 1) NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานศิลปะกรรมเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์หรือไม่ 2) งานศิลปะกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs จะได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยอย่างไร 3) การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานศิลปะกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs และ 4) การซื้อขาย NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานศิลปะกรรมบนแพลตฟอร์ม NFT Marketplaces ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย

ขอบเขตการศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้จำกัดเฉพาะการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานศิลปะกรรมประเภทจิตรกรรมและงานภาพถ่ายที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs โดยศึกษาจากความตกลง

ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศอังกฤษและกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย โดยงานวิจัยนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยทางเอกสาร โดยศึกษาจากตำรา งานวิจัย บทความทางวิชาการและคดีที่เกี่ยวข้องรวมทั้งข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าการสัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า 1) NFTs เป็นโทเคนดิจิทัลซึ่งถือเป็นหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น NFTs โดยตัวเองจึงไม่ใช่งานอันมีลิขสิทธิ์แต่อย่างใด NFTs อาจมีความสัมพันธ์กับงานศิลปกรรมที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs ในแง่ที่ว่า NFTs เป็นวิธีการหรือรูปแบบการแสดงออกซึ่งความคิดหรือเป็นวัตถุสื่อกลางที่ใช้ในการบันทึกงานงานศิลปกรรมอันเป็นงานมีลิขสิทธิ์ที่ถูกบันทึกหรือบรรจุไว้ใน NFTs เหล่านั้นเท่านั้น 2) งานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs สามารถได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ภายใต้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 หากเข้าเงื่อนไขการคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามที่กฎหมายกำหนด 3) การละเมิดลิขสิทธิ์ที่อาจเกิดแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs ได้แก่ (1) การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานศิลปกรรมที่เกิดขึ้นก่อนที่มีการนำงานศิลปกรรมมาสร้างเป็น NFT (2) การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานศิลปกรรมที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่มีการนำงานศิลปกรรมมาสร้างเป็น NFTs และ (3) การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs เนื่องจากการละเมิดเงื่อนไขการใช้งานของ NFTs นอกจากนี้ ประเทศไทยและประเทศอังกฤษยังไม่มีกรฟ้องร้องคดีละเมิดลิขสิทธิ์ในงานอันมีลิขสิทธิ์ใด ๆ ที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs แม้มีการฟ้องร้องคดีในลักษณะดังกล่าวในประเทศสหรัฐอเมริกาแต่คดีทั้งหมดได้ยุติลงด้วยการที่คู่ความตกลงระงับข้อพิพาทกันโดยที่ศาลยังไม่ได้วินิจฉัยประเด็นแห่งคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับงานอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs โดยตรง และ 4) การซื้อขาย NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานศิลปกรรมบน NFT Marketplaces ในกรณีที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 อาจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงได้แก่ (1) กรณีการซื้อขาย NFTs ที่คู่สัญญาได้ตกลงกันโดยชัดเจนให้มีการโอนลิขสิทธิ์ในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs ด้วย และ (2) กรณีการซื้อขาย NFTs พร้อมใบอนุญาตให้ใช้งาน NFTs ซึ่งมีลักษณะเป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs

THEMATIC TITLE	LEGAL PROBLEMS REGARDING COPYRIGHT PROTECTION ON ARTISTIC WORKS DIGITIZED IN THE FORM OF NON-FUNGIBLE TOKENS
KEYWORDS	COPYRIGHT/ ARTISTIC WORK / PAINTING/ PHOTOGRAPHIC WORK/ DIGITAL ASSET/ BLOCKCHAIN/ SMART CONTRACT/ NON-FUNGIBLE TOKEN
STUDENT	NUTNICH A FOYTHONG
THEMATIC ADVISOR	ASST. PROF. DR. CHONGNANG WIPUTHANUPONG
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS BUSINESS LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2022

ABSTRACT

This research is a study on the protection of artistic works that are digitized in the form of Non-Fungible Tokens (NFTs). Digitizing artistic works into NFTs is a new way of creating, presenting, distributing and owning copyrighted works through utilizing smart contract and blockchain technologies. NFTs have represented the idea of tokenizing unique and irreplaceable assets into digital tokens (called “Asset Tokenization”). Nowadays, many copyrighted works which are mostly unique artistic works have been continuously tokenized into NFTs (as “Underlying Assets of NFTs”). However, the Copyright Act B.E. 2537 has not provided any provisions that refer to artistic works digitized in the form of NFTs. Moreover, there have not been any lawsuits concerning copyright protection of artistic works digitized in the form of NFTs brought to court in Thailand.

This research aims to study and analyze 4 legal problems: 1) are NFTs having artistic works as their underlying assets copyrightable ?, 2) how can artistic works digitized in the form of NFTs be protected under the Thai copyright law?, 3) copyright infringements on artistic works digitized in the form of NFTs and 4) situations in which the Thai copyright law is relevant to the trading of NFTs having artistic works as their underlying assets on the NFT marketplace platforms.

The scope of this research is limited to the study of copyright protection on artistic works in the categories of paintings and photographic works digitized in the form of NFTs according to the relevant international agreements, the copyright law of the US, the UK and Thailand. This research is done through documentary research by studying the related textbooks, researches, academic articles including information and knowledge gained from attending relevant academic seminars.

The study finds that: 1) NFTs are digital tokens that are considered to be electronic data units; thus, NFTs are not copyrighted works; NFTs may be related to artistic works that are their underlying assets in the sense that the NFTs are only either a mode or form of expression of ideas or a tangible medium of fixation of the artistic works recorded or contained in such NFTs, 2) paintings or photographic works digitized in the form of NFTs can be protected under the Thai copyright law if they meet the terms of copyright protection as provided by the Copyright Act B.E. 2537, 3) possible copyright infringements that may occur to the copyrighted artistic works that are in the form of NFTs, namely (1) copyright infringements to artistic works that occur prior to creations of NFTs, (2) copyright infringements to artistic works that occur after creations of NFTs and (3) copyright infringements to artistic works digitized in the form of NFTs due to any infringements of NFTs' terms of use; moreover, Thailand as well as the UK have not had any copyright infringement lawsuits regarding copyrighted works that are in the form of NFTs; although there have been such lawsuits in the US, all of the cases have been settled by the parties' dispute settlements and that the courts have not ruled on the issues directly related to copyrighted works digitized in the form of NFTs, and 4) trading of NFTs having artistic works as their underlying assets on the NFT marketplace platforms in the situations that the Copyright Act B.E. 2537 may be directly involved, namely (1) purchases of NFTs in which the parties have clearly agreed to transfer the copyright in the paintings or photographic works that are the underlying assets of those NFTs and (2) purchases of NFTs with copyright licenses to use the paintings or photographic works that are the underlying assets of those NFTs.